



# פחד דוד

עלון שבועי בעניני פרשת שבוע



אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527  
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל  
בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א  
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 554

## משכיל לדוד

### פרשת שמיני-פרה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

נתעורר לבבם לעבודתו יתברך שמו". ובהמשך דבריו הוא מוסיף ואומר: "ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים" פירוש, על ידי זה ירד ממדרגתו, שמדרגת הצדיק הוא תמיד לבדוק עצמו בכל עת ורגע, אולי חטא חלילה באיזה נדנד חטא והרהור, והוא מהרהר תמיד בתשובה - זה רמז חטאות ועולות שבא על הרהור, והשלמים רמז לדביקות שבו שעושה שלום בפמליא של מעלה, ועל ידי תשוקתו ירד ממדרגות האלו קצת. עד כאן לשונו.

ונראה לבאר את דבריו הקדושים, שדרך הצדיק להיות תמיד קשור ודבוק בעולמות עליונים אך מכיוון שיש בו גם תשוקה לכלל ישראל ולטובתם הוא מתנתק מעט מן העולמות העליונים וירד מטה אל עבר עם ישראל, ומשמע שהתשוקה לעם ישראל והמון העם המצויים מטה בעולמות תחתונים יותר, מורידים אותו מדבקותו בעולמות העליונים. ובאמת שמציאות זו שבה תשוקת הצדיק לעם ישראל מורידה אותו מעט ממדרגתו - הינה לטובה, שכשאר עם ישראל יבחינו בגודל תשוקת הצדיק אליהם ואהבתו אותם, תתעורר בליבם יראת ה' ואהבתו ויחפצו לעובדו בלבב שלם. ואף אהרן הכהן היתה בליבו תשוקה גדולה כלפי עם ישראל וחפץ לברכם. ובכדי לברך אותם היה צריך לרדת קמעה ממדרגתו הגבוהה ומדבקותו בעולמות העליונים, על מנת שיוכל לברכם. ומבאר בעל הנועם אלימלך, שדרכם של הצדיקים לבדוק ולחפש תמיד שמא יש בידם נדנד קל של עבירה או הרהורים רעים. ואף אהרן עשה כן ובענוותנותו הגדולה לא הניח לעצמו לשבת במקומו, אלא חקר ודרש שמא יש עליו חרון אף מן השמים, וצריך הוא לשוב בתשובה על איזה עניין על מנת שהקב"ה יוכל להוריד שכינתו על עם ישראל. והוא שאמר הכתוב "וירד מעשות החטאת והעולה", רמז לקרבתו חטאת ועולה הבאים בשל הרהורים רעים, ואילו קרבתו השלמים רומזים לדבקות בה' יתברך הגורמת לשלום בפמליא של מעלה, אך מכיוון שיש בו תשוקה לכלל ישראל הוא ירד מעט ממדרגתו זו.

וחלילה לנו לומר על אהרן שפגם במידת הגאווה שהיא כנגד חטא ע"ז, אלא שכך היא דרכו של הצדיק, להרהר תמיד בתשובה אף על חטאים שאינם נמצאים בידו. ומכיוון שהצדיק כל ימיו בתשובה אף על חטאים שאינם בידו, על ידי זה נמחים עוונותיהם של ישראל ומתעלים במעלות הקדושה והטהרה, עד שנעשה שלום בינם לבין פמליא של מעלה והקב"ה יכול להשרות שכינתו ביניהם. ומסיבה זו עם ישראל נתמלאו בשמחה גדולה בראותם את השכינה יורדת עליהם, שנכנסה בהם ההכרה לגבי חשיבותו של היום השמיני שבו ירדה השכינה, שאין זה התקדשות חד פעמית, אלא שכינה זו תמשיך ללוותם לעד אף בגלותם לאחר חורבן המשכן ובית המקדש.

### שורש עבודתו של אהרן הכהן

"וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים" (ויקרא ט. כב) המפרשים עומדים בשאלה מהו לשון 'וירד', וכי אהרן היה במקום גבוה שצריך לרדת ממנו בכדי לברך את העם? ומבארים שמושה היה מקים את המשכן בבוקר ומפרק אותו בלילה במשך שבעה ימים, והקב"ה לא בא להשרות שכינתו ביניהם, ומשום כך נכנס בליבו של אהרן החשש שמא הקב"ה מעכב את השראת שכינתו מכיוון שיש לו הקפדה עליו על כך שהוא זה שגרם בעקיפין לחטא העגל. למרות שאהרן נתכוון לטובה, ורצה להסיח את דעתם של בני ישראל שיהיו עסוקים בחיפוש הזהב ועד שיאספו זהב משה ירד, מכל מקום כיוון שהיו להוטים לדבר עבירה והספיקו להקים את העגל עוד לפני רדת משה, נסתובב הדבר שהחטא היה תלוי אף באהרן. וחשש אהרן שמא הקב"ה מקפיד עליו ולפיכך מעכב את ירידת השכינה, ובצר לו פנה אל משה ושכח לפניו את דאגתו. והיו משה ואהרן נכנסים ומתפללים שהקב"ה ימהר להוריד שכינתו, וכשהגיע היום השמיני והקב"ה עדיין לא בא להשרות שכינתו, גברה דאגתו של אהרן והיה משה מנחמו שהעיון אינו תלוי בו, והראיה שהקב"ה בחר בו לשמש ככהונה גדולה.

אהרן ידע שעליו לעשות דבר מה אשר יגרום לירידת השכינה, על כן חיפש להתעלות במידת הענווה ולבטל את הגאווה מעליו באופן מוחלט. והוא שכתב הפסוק "וירד אהרן" ומשמע שהוריד עצמו, השפיל קומתו בפני העם ונשא ידיו וברכם. ועדיין יש לנו לבאר מדוע ביקש אהרן להתעלות דווקא במידת הענווה ולהסיר מעליו כל שמץ של גאווה. וביאר הדברים הוא שאהרן הכהן חשש שמא כהונתו הגדולה ובגדי השרד בהם הוא לבוש, בכוחם להכניס לתוכו גבהות לב - לפיכך ביטל מעליו כל שמץ של גאווה על מנת שיהיה באמת נכון וראוי ששכינת ה' תרד על ידי הקרבת קרבנותיו. והיה אהרן מחשיב עצמו לכהן הדיוט ולא לכהן גדול, וירד אל העם וברכו בבחינת "ואל תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך". וכאשר הקב"ה הבחין בעבודתו הפנימית של אהרן הכהן, ורצונו להתעלות במידת הענווה שהיא שורש כל המידות הטובות, מיהר לגלות כבודו לעיני כל העם. כנאמר "וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים", ומיד לאחר מכן כתיב "וירא כבוד ה' אל כל העם". בעל הנועם אלימלך זיע"א, מפרש את דברי הפסוק באופן הבא, וזהו לשונו: "נראה לפרש, דהנה הצדיק הולך תמיד בדבקות ודבוק בעולמות עליונים, רק מחמת שתשוקתו תמיד על טובת ישראל שייטיב להם ה' יתברך בכל מיני שפע וברכה, מחמת זה הוא יורד קצת ממדרגתו ודביקותו. אך בכל זאת הוא פועל טוב במה שיורד קצת מהדביקות, שעל ידי שרואים בני אדם גודל תשוקתו ותאוותו לטובתם, הוא מכניס בליבם יראת ה' ואהבתו, שכולם

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

### פרשת שמיני - פרה כ' אדר ב' תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
17:18	17:34	17:35
18:30	18:33	18:32
19:11	19:12	19:13

הדלקת נרות  
מוצאי שבת  
רבינו תם

### הילולא דצדיקיא

- כ - רבי יואל סירקיש, הב"ח
- כא - רבי מאיר הכהן שיף, המהר"ם שיף
- כב - רבי שלמה סאלם זעפרני, ראש ישיבת כתר תורה
- כג - כ"ק רבי יאשיהו פינטו זיע"א, מח"ס כסף נבחר" ועוד
- כד - רבי יהושע מנחם ארנברג מח"ס "דברי יהושע"
- כה - רבי ישראל יעקב פישר, ראב"ד ירושלים
- כו - רבי אברהם מאג'ר



**"ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ הרומש על הארץ, כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים והייתם קדושים כי קדוש אני"** (יא. מד-מה)

המרק והבשר, והשליך את הכל לאשפה, ובסעודה זו - לאחר שבוע של תענית - אכל רק לחם בלבד, מבלי לנגוע בבשר. הרבנית ע"ה, הבינה שיש דברים בגו ונצרה את הענין בלבה.

**רגלי חסידיו ישמור**

למחרת השבת מיהרה הרבנית אל הקצב, ושאלה אותו אודות הבשר שקנתה אצלו; האם הוא טוב, ומי היה השוחט?

הקצב השיב לה, כי השוחט הוא אדם ירא שמים, אלא שהבשר שקנתה לא היה "חלק" - גלאט, אלא בשר כשר רגיל, כיון שבבשר הזה היה ספק "סירכא" בריאות - דבר שמונע מן הבשר להיות חלק - גלאט.

מיד הבינה הרבנית הצדקת, כיצד השם יתברך, מנע מבעלה הקדוש לאכול בשר שנפלה בו שאלת כשרות, לומדים מכך, שאדם ששומר את עצמו מדברים אסורים, הקדוש ברוך הוא שומר עליו שלא ישל בהם, כפי שנאמר "ורגלי חסידיו ישמור"...

**צא ובדוק את השוחטים**

לפנינו מעשה נפלא שאירע עם הרמב"ם, המאיר באור יקרות את דברי חז"ל, כי מאכלות אסורות מטוטטמות את נפש האדם, המעשה סופר ע"י המגיד מריטובה, הג"ר ישכר בער, כפי ששמע מפי מו"ה חיים סולובייציק זצ"ל

בזמן ביקורו של הרמב"ם בתימן, כידוע לכל, נתוודע אליו גאון אחד מגאוני הזמן. ואחר ששב הרמב"ם לביתו, היה הגאון הזה כותב אליו שאלות ותשובות תמידין כסדרן. פעם אחת הגיע אליו מכתב מהגאון ההוא, ובגליון קושיה גדולה בפילוסופיה.

ויהי בקרוא הרמב"ם את הקושיה, מאד נתפלא עליה. ותוך שהוא אוחז את ראשו בידיו, אמר: קושיה כזאת, איך יעלה על דעת יהודי בראשו... קושיות כאלה אינן עולות על דעת העברי, אלא אם כן נפשו היא נפש טמאה. ונמנע מלהשיבו מנעה על קושיותו.

משך תקופת ימים המשיך האיש לשגר עוד כמה מכתבים, עד אשר הרמב"ם הרגיש הכרח להשיבו. וכל תשובתו אל הגאון היתה: צא ובדוק את השוחטים ובדקים בקהילתך.

עם קבלת המכתב מילא הגאון אחר הוראתו, ואז גילה כי זה שלש עשרה שנים האכילו לו, ולכל העיר, נבלות וטריפות. ומזה נטמאה נפשו בו, אשר גם גאון כמותו בא לכדי שאלת קושיה של מינות ואפיקורסות.

את העובדה המפליאה הבאה, סיפר הרב בנישתי, מנהל בית הספר שבעיר ניס - צרפת, למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, בשם אמו הגב' חנינא תחי':

מנהגו של רבי חיים פינטו זיע"א היה, להתענות מערב שבת לערב שבת. את התענית הוא היה מתחיל במוצאי שבת קודש, כשהוא שרוי בצום עד ערב שבת הבאה. לחם לא אכל ומים לא שתה.

בכל ערב שבת, היתה אשתו הרבנית ע"ה, מכינה לו לסעודת ליל שבת קודש, מרק חם עם קציצות בשר, כדי להחיות את נפשו ולחזק את גופו החלוש לעבודת השם יתברך.

באחד הימים, יצאה הרבנית אל הקצב לרכוש מנת בשר, כמנהגה מידי שבוע בכדי להכין לצדיק את סעודת ליל שבת קודש. באותו יום הקצב חרג מהרגלו, ונתן לה בשר "כשר" במקום בשר "חלק" (גלאט), כפי שהיתה רגילה ומקפידה לקנות בכל שבוע.

הרבנית שלא ידעה על כך, הביאה את הבשר לביתה, והכינה לרב מרק עם בשר כהרגלה לכבוד שבת קודש, להחיות את נפש הצדיק שהיה שרוי בתענית במשך כל השבוע. והנה כשהגישה הרבנית את צלחת המרק על השולחן, ביקש רבי חיים זיע"א לסעוד את לבו, ואז, לפתע קרא לרבנית ואמר לה:

"קחי מכאן את המרק! הוא אסור באכילה, מכיון שיש בו תולעים..."

הרבנית הסתכלה על המרק שהיה זך ונקי, התבוננה היטב בצלחת ולא הבחינה בתולעים. בתום לבה חשבה, שהרב לא חפץ לאכול את המרק, והוא מתכוין בהלצה למה שאמר.

הרבנית ניגשה למטבח, והגישה לבעלה את המנה השניה - קציצות בשר. והנה הרב שוב מסב את תשומת לבה, לתולעים שרוחשים בצלחת:

"האם את רוצה להאכיל אותי דבר איסור? הן כתוב בתורה, כי מי שאוכל תולעת עובר בחמשה לאווין, והנה את מביאה לי לשולחן קציצות בשר שתולעים חיים יוצאים מהם!" נטל רבי חיים זיע"א את כל הסיר עם



**חוד הפרשה**

תולה ארץ על בלימה  
**נצור לשונך**



**הרוצה להנצל**

1. מהו השכר שקיבל אהרן בעבור שתיקתו?
2. למה נקרא שמה "חסידה"?



יש שסבת ההרגל לדבר לשון הרע היא: מדת הנרגנות. "נרגן" הוא אדם אשר דרכו וחקו להתאונן ולהתרעם, וימצא תואנות על חברו תמיד, על מעשיו ועל דבריו, אף על פי שחברו בתומו מתהלך עמו ולא זד עליו בדבר. וידון כל דבר לחובה ולא ליכונה, וכל שגגה ישים לזדון, וחושד חברו שבשנאתו אותו עשה הדבר הזה. והנה, המנוגע במדה הרעה הזאת - לא ימלט מעון לשון הרע, כי בכל מה שחברו עושה או מדבר - ידמה לו שכן רק נגדו. והרוצה להנצל מהמדה הרעה הזאת, יתבונן המסבבות ממנה. (שער התבונה)

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ  
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

## מן האוצר



## מה גרם לעיכוב השראת השכינה במשכן?

בדבר. לכן נאמר "ויהי ביום השמיני" לשון צער, כי באמת במשך כל שבעת הימים היו עם ישראל שרויים בצער גדול, על כך ששכינת ה' מתעכבת מלשרות בתוכם, וכבר מן הימים הראשון איוותה נפשם לראות את פני ה'. הם ציפו בכליון עינים לרגע בו הקב"ה ישכון בתוכם, ומשראו שהשכינה מתעכבת סברו לתומם שמא הקב"ה שוב כועס עליהם והם אינם ראויים לכן היו בצער, ורק ביום השמיני כשמשה בישר להם כי "היום ה' נראה אליכם" - שמחו ישראל שמחה גדולה.

ומעתה יובן היטב מדוע קרא משה גם לזקני ישראל. אמנם רש"י כותב שקראם כדי להשמיים שעל פי הדיבור אהרן נכנס ומשמש בכהונה גדולה ולא יאמרו מאליו נכנס. אך על פי דברינו ניתן לומר שכיוון ששמה נתעכב מלצאת בשליחות לגאולת ישראל במשך שבעה ימים, גם הזקנים הפסידו מן העיכוב הזה כי אף הם היו שותפים בשליחות אל פרעה יחד עם משה וכפי שנצטווה "לך ואספת את זקני ישראל", וכמוכן שבשליחות הוא שרתה השכינה על הזקנים מכח דבר ה' אליהם, ובכל אותם ימים שסירב משה לצאת, נצטערו הזקנים מסיורבו כי השכינה לא שרתה עליהם. ולכן עתה כשחזרה השכינה לשכון בישראל הם קיבלו פיצוי על צערם, ומשה קרא להם יחד עם אהרן ובניו וכיבדם בכבוד גדול. יהי רצון שיחדש הקב"ה ימינו כקדם וכשם שאז שרתה השכינה בישראל, כך ישיב הקב"ה שכינתו לציון וישכון בתוכנו אמן ואמן.

אמרו רבותינו במדרש: אמר רבי שמואל בר נחמן; כל שבעת ימי הסנה היה הקב"ה מפתה את משה שילך בשליחותו להוציא את בני ישראל ממצרים, כמו שנאמר "גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך" הרי שיש, ובשביעי אמר לו "שלח נא ביד תשלח". אמר לו הקב"ה - חייך שאני צוררה לך בכנפיך. ואימתי פרע לז? בימי המילואים, שכל שבעת ימי המילואים היה ממשמש בכהונה גדולה, כסבור שלו היא. בשביעי אמר לו - לא שלך היא, אלא של אהרן הדא הוא דכתיב "ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו".

ונראה לי להוסיף ולומר שכיוון שנתעכב משה שבוע ימים ולא רצה ללכת בשליחות ה' להוציא את בני ישראל ממצרים, לכן גם שכינת ה' נתעכבה מלשכון על ישראל במשך שבעת ימי המילואים, ורק ביום השמיני השרה הקב"ה את שכינתו עליהם. ועל אף שישיראל אינם אשמים בדבר, אולם משה וישראל הם חדא כאיש אחד וכגוף אחד, לכן גם הם נצטערו

## מן המעיין



### "ואת אלה תשקצו מן

העוף". (יא. ג)

כתב הרמב"ן שמשום כך אסרה התורה מאכלות אסורות, משום שמזיקות לגוף. אולם האברבנאל לא מקבל טעם זה, וכי התורה היא ספר רפואות המודיע לנו מה טוב לאכילה ומה לא? ולדעתו טעם האיסור הוא, מפני שלימות הנפש ובריאותה ולא מפאת בריאות הגוף.

הג"ר חיים סולובייצ'ק זצ"ל, כותב שאכן המאכלות האסורות מזיקות לגוף, אבל כל זה רק לאחר שהתורה באה ואסרה אותם, לא להיפך. ואכן בשם בנו הגרי"ז, נמסר כי אדם שמוותר לו לאכול מאכלות אסורות, אין לו בזה משום טמטום הנפש והגוף, כי רק האיסור מטמטם.

### אור הזוהר

"אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם

ונטמתם בהם". (יא. מג)

רבי יצחק אמר: כל מי שמטמא את עצמו במאכלות אסורים, כאילו עובד עבודה זרה שהיא תועבת ה' - ונאמר "לא תאכל כל תועבה". מי שעובד עבודה זרה, יוצא מבחינת חיים, יוצא מרשות הקדושה ונכנס לרשות אחרת. ולא עוד אלא שנטמא בעולם הזה ובעולם הבא, ולכן 'ונטמתם בהם' כתוב בלא אל"ף, ונאמר "ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובכל אשר תרמוש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא". מהו 'לטמא הגויים' שהם טמאים ומצד הטומאה הם באים, וכל אחד נדבק בשרשו.

(שמיני מב.)

### "ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'". (י. ב)

אמרו במדרש: "קשה סילוקן של צדיקים לפני הקב"ה יותר ממאה תוכחות חסר שתיים שבמשנה תורה, ומחורבן בית המקדש".

ובאמת, מדוע קשה סילוקן של צדיקים, יותר מחורבן בית המקדש?

ביאר הג"ר פסח פרוסקין, אב"ד וראש ישיבת קוברין, בהספדו על מרן "החפץ חיים": כאשר חרב בית המקדש, עוד היה לפניו יתברך תנחומין קצת, בקיומם של הצדיקים. שכל זמן שהם חיים, הרי בתי מדרשות - אלו מקדשי מעט, עומדים על תילם, והם הצדיקים יושבים בתוכם ועוסקים בתלמוד תורה. לא כן שעה שמסתלקים הצדיקים, שוב לא נותר במה להתנחם, לכך קשה סילוקן לפניו, יותר מחורבן הבית.

### "ותצא אש מלפני ה'". (י. ב)

על אופן מיתתן של נדב ואביהוא שנינו בגמרא:

"שני חוטין של אש יצאו מבית קדש הקדשים ונחלקו לארבעה ונכנסו שניים בחוטמו של זה ושניים בחוטמו של זה ושרפום". (סנהדרין נב.).

פירש רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, כך:

שנינו "כל המורה הלכה בפני רבו - ראוי נחש להכישו". והנה אמרו חז"ל "לא מתו בני אהרן אלא ע"י שהורו הלכה בפני משה". ואם כן ראויים היו שישכם הנחש כעונש על חטאם הזה.

ואולם, באותה שעה לא היו מצויין נחשים שיוכלו להכישם, שהרי אמרו חז"ל שבשעה שבאו ישראל למדבר היו יראים מן הנחשים, יצאו שני חוטין מבית קדשי הקדשים ונחלקו לארבעה ושרפו לכל הנחשים...

לפיכך, עתה כשנגזר עליהם להיענש בהכשת הנחש,

באו אותם שני חוטי האש ששרפו לנחשים והם נכנסו בחוטמיהן של בני אהרן ושרפו אותם, וע"י כך ביצעו את שליחות הנחשים ששרפו על ידם...

# בדרך אבות

## ממעשיהם של צדיקים



### מי אוהב את המוכיחים!?

החכם אוהב את המוכיחים, בידועו כי רק המה הם המביאים אותו לחיי עולם הבא. ובלעדי תוכחתם, הרי הוא נתון למאסר יצרו, לתאוותיו ולרצונותיו. בספר דרכי מוסר, מוסיף ומספר את הטרגדיה שפקדה את האדמו"ר מגור בעל החידושי הרי"ם. וכך חסידים מספרים; בהיותו אברך צעיר לימים, יצק מים אצל האדמו"ר מקוז'ניץ. לאחר תקופה עזב את חצר קוז'ניץ ונסע להסתופף בצילו של האדמו"ר מפשיסחא, והיה האדמו"ר מקוז'ניץ מיצר על כך מאד מאד. שנים עשר בנים היו לו לבעל החידושי הרי"ם, ונסתלקו כולם מן העולם. אמר על כך החידושי הרי"ם: יודע ובטוח אני כי כל בני נפטרו בעטיה של הקפידא אשר הקפיד עלי האדמו"ר מקוז'ניץ.

ואף על פי כן עזבתי את ביתו, וכל כך למה? מפני ששם, בקוז'ניץ, היו נותנים לי מחמאות, אבל בפשיסחא ניקרו לי את הגידים. "איני צריך רב אשר ירעיף עלי מחמאות - אמר - זקוק אני לרב אשר ינקר לי את הגידים..."

### מדוע לא יגיד גם לי?

הצדיק רבי הלל ליכטנשטיין מקאלמייא זצ"ל, היה רגיל לנסוע לעיירות בישראל כדי להוכיח את העם. פעם הגיע לעיירת צאנו והצדיק רבי חיים מצאנו זצ"ל, כיבד אותו מאוד והשתעשע עמו בדברי תורה וחסידות. בתוך כדי הדברים, פנה אליו רבי חיים ואמר לו: "כבודו מוכיח את כל העולם, מדוע לא יגיד גם לי דברי תוכחה ומוסר?" השיב לו רבי הלל: "באמת תמה אני על כך שאין בביתו שיויר של אמה על אמה זכר לחורבן!" מיד ציוה רבי חיים להביא לו סולם. עלה עליו, וציין מקום אמה על אמה כנגד הפתח, נטל סכין וגירד את כל הצבע, וכשגמר הודה לרבי הלל על תוכחתו ואמר לו: "ישר כח!"

השל"ה הקדוש היה מחבב עד מאוד את הלקח המוסרי הטמון בשתיקתו של אהרן בשעה שמושה רבינו נשא את דברו, כנאמר: "ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידם אהרן" (ויקרא. י. ג) וברש"י: "קבל שכר על שתיקתו, ומה שכר קיבל? שנתייחד עמו הדיבור, שנאמר לו לבדו פרשת שתויי יין. וכך הוא מסיק: מזה ילמד כל אדם לבל ימאוס במוסר ויקבל באהבה. "האדם מטבעו - כותב הגאון רבי יעקב ניימן זצ"ל, בספרו דרכי מוסר - אינו רוצה במוכיח, סבור הוא כי אין חכם ממנו וכבר אינו זקוק עוד לחינוך ולתוכחת מוסר, עקשנותו אינה מותירה מקום לתוכחה".

בדרך הלצה היו אומרים, כי אדם שזכה לא יקום לתחיית המתים. שכן אם יבוא המשיח להקיצו, ויקיש על קברו לאמר: "קום!" יענה לעומתו: "דוקא! לא אקום!" כמוהו, כן המחזיק עצמו לחכם מכל, כשיבוא המשיח לרפאותו משטותו, יאמר: "אני חכם מכל האדם, ואתה תתן לי שכל?" כך דרכו של אדם, כזו היא מדתו, אינו חפץ בתוכחה. סבור הוא כי המוכיח רוצה ברעתו. אמנם, כבר באו חז"ל ולימדונו (ערכין טז): "אמר רבי יוחנן בן גורי, מעיד אני עלי שמים וארץ שהרבה פעמים לקה עקיבא על ידי שהייתי קובל עליו לפני רבן גמליאל, וכל שכן שהוסיף בי אהבה לקיים מה שנאמר "אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאהבך" כי על כן, דרכו של הלץ לשנוא את המוכיחו, סבור הינו כי רעתו הוא מבקש, אבל

## אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

### הזהרו בבני עניים

"הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה" - כך היה נוהג רבי חיים זיע"א לצטט בכל עת מצואו. את הדברים הללו הוא לא אמר מן השפה ולחוץ, כיון שבאמת תמיד היה רבי חיים זיע"א חפץ בקרבתם של העניים והדלים, ותדיר אהב לשבת בקרבתם, יותר מאשר לשבת עם העשירים ושועי הארץ, במטרה אחת ויחידה: לעזור ולסייע לעניים בכל ענין ונושא.

בכל יום הוא היה נוהג לבקר בבתי משפחות עניות, אשר תפריט סעודתם היה מורכב מסלט ירקות, או לחם עם כוס בירה בלבד. איתם היה סועד מפיתם הדלה. בכך הראה לכל, כי הוא מעדיף את פיתם החרבה של העניים, מאשר את מעדני הבשר וסעודות המשמנים של העשירים.

בתום הביקור, היה רבי חיים זיע"א נוהג לברך את בני המשפחה ובפרט את ראש המשפחה, ומעודד את רוחם, באומרו להם כי הוא נהנה אצלם יותר מאשר אצל העשירים. בהוסיפו לומר: "ראת השם נקנית דווקא מתוך יסורין, חיי עוני וצער, ובפרט ידוע שבדוקא מבני עניים תצא תורה. כמו שמשופר על התנא רבי יהודה בר עילאי, שתלמידיו היו מתכסים ששה בטלית אחת.

ואכן, אנשים רבים סיפרו למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - נכדו של הצדיק, שזאת היתה דרכו לאכול תמיד אצל העניים, והיה יושב בדווקא על הארץ כמוהם.

### כחה של אמונה

הצדיק כ"ק רבי חיים זיע"א, פגש פעם ביהודי בשם ר' יחיא כהן ע"ה. אמר לו הצדיק: אני יודע שיש לך בכיסך כך וכך כסף. תן לי לצדקה סכום כסף, וישאר לך סכום כסף מסויים (בנוקבו את הסכום שישאר לו).

ר' יחיא שאל את הצדיק: אם אתן כל כך הרבה לרב מה ישאר לי בסופו של דבר? השיב לו הצדיק: אני מבטיח לך שסכום הכסף שישאר ברשותך, תשרה בו ברכה, לבניך ולבני בניך.

ר' יחיא כהן עשה כבקשת הצדיק. ואכן ברכת הצדיק התקיימה. ר' יחיא נפטר בגיל מבוגר מאד, זקן ושבע ימים, וזכה שבניו ובני בניו נעשו עשירים מופלגים. כזאת היא זכותה של אמונה תמימה בצדיק, בבחינת ויאמינו בה' ובמשה עבדו.